

Національний
університет оборони
України імені Івана
Черняхівського

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ПСИХОЛОГІЯ ВІЙСЬКОВОГО ЛІДЕРСТВА»

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий), PhD
Спеціальність	053 Психологія
Статус дисципліни	Вибіркова, реалізується у циклі вибіркової компоненти в розділі оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями
Мова викладання	Українська
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS/90 год. (Л – 2 год., ГЗ – 8 год., С – 6 год., ПЗ – 12 год., ДЗ – 2 год., СР – 60 год.)
Курс/півріччя	2 курс, 1,2 півріччя
Лінк на дисципліну	https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=1353
Оригінальність дисципліни	Сприяє розвитку лідерських якостей в ад'юнктів, вміння працювати в команді, критично мислити та приймати обґрунтовані рішення в ситуації невизначеності
Ключові слова	Лідерство, рівні лідерства, лідерські якості, команда, взаємодія, офіцер-лідер, науково-педагогічний працівник
Викладач	<p>Хміляр Олег Федорович, доктор психологічних наук, доцент, начальник кафедри суспільних наук гуманітарного інституту</p> <p>Сторінка в Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=cRj6sMUAAA&hl=uk</p> <p>Сторінка в Publons: https://publons.com/researcher/3742583/oleh-khmiliar/</p> <p>Наукові та навчально-методичні праці за тематикою дисципліни: 2 підручника, 1 монографія, 2 навчальних посібника, 5 статей, 7 тез доповідей на конференціях</p> <p>Підвищення кваліфікації: 1. Training Course “The basics of prevention and treatment of PTSD” in the framework of META International Inc “Pucelik Consulting Group” Corporate SEAL, Київ, Україна, 20.04.2016 р. – 24.04.2016 р. 2. Militari Leadership Development Course for Armed Forces Officers, NATO DEEP (Defence Education Enhancement Program) – “Improvement of military education”, Bishkek, Kyrgyzstan, 03.06.2019 р. – 08.06.2019 р.</p>

	<p>3. Науково-педагогічне стажування на тему “Педагогічна та психологічна освіта як складова частина системи освіти України та країн ЄС” за фахом “Педагогічні та психологічні науки” в обсязі 6 кредитів (180 годин) в Куявському університеті у Влоцлавеку (Республіка Польща), 03.08.2020 – 11.09.2020 р.</p> <p>Контактні дані: тел. 067 902 89 81; e-mail: hmilar@ukr.net. кафедра суспільних наук, ауд. 1/153.</p>
Чому дисципліна для мене є важливою/корисною/актуальною?	<p>Офіцер, науково-педагогічний (науковий) працівник має всебічно володіти лідерськими якостями, критично мислити, уміти синтезувати нюанси й приймати рішення в умовах невизначеності. Визначеність для офіцера-лідера – ворог особистісному зростанню і високим досягненням. Володіючи лідерськими якостями офіцер здатний створити цілісний механізм з різних характерів, типів і здібностей, перетворити бачення в реальність. Лідерство покликане розкрити потенціал офіцера й допомогти йому вийти за звичні обмеження. Навчальна дисципліна «Психологія військового лідерства» розкриє мій потенціал, озброїть мене необхідними для цього знаннями, навчить ставитись до <i>проблеми</i>, як до <i>можливості</i> себе проявити. Я стану лідером, сформую команду-переможницю яка ефективно функціонуватиме.</p>
Які знання я отримаю?	<p>Знання законів і рівнів розвитку військового лідерства; Знання стратегій поведінки офіцера на кожному з рівнів лідерства; Знання особливостей перебігу критичного мислення офіцера-лідера у проблемних ситуаціях; Знання про типи поведінки військових лідерів в ситуації прийняття рішення; Знання про принципи і методи командної роботи офіцера-лідера.</p>
Які вміння я розвину?	<p>Уміння регулювати свої дії та вчинки в п'ятирівневій площині лідерства; Уміння розв'язувати задачі опираючись на властивостях критичного мислення; Уміння будувати стратегію і тактику поведінки в проблемних ситуаціях та ситуації конфлікту; Уміння приймати рішення в умовах невизначеності; Уміння створювати, організовувати та мотивувати діяльність команди.</p>
Що мене очікує?	<p>Розкриття своїх потенційних здібностей як офіцера-лідера; Опанування сучасними світовими практиками в галузі лідерства; Перегляд відео матеріалів, фільмів про діяльність видатних лідерів у сфері освіти, науки, військової справи; Практичне розв'язування задач, що вимагають критичного мислення; Вибудовування власної траєкторії розвитку лідерських якостей.</p>
Якого результату я досягну?	<p>Я розвину професійно важливі лідерські якості, що сприятимуть моєму успішному професійному становленню як науково-педагогічного працівника; Я навчуся використовувати закони лідерства в процесі прийняття управлінських рішень та в ході проведення навчальних занять; Я навчуся успішно взаємодіяти з різними людьми, попереджувати та управляти конфліктними ситуаціями, формувати команду</p>

	однодумців, які успішно розв'язуватимуть завдання різного рівня складності.
Де я зможу застосувати отримані знання та вміння?	У процесі виконання дисертаційного дослідження доктора філософії; Під час педагогічної (наукової) практики; У подальшій науково-педагогічній (науковій) діяльності у ВВНЗ.
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Психологія військового лідерства. Л-Б 1/1. Психологія військового лідерства: сутність, концепції, завдання. ГЗ 1/2. Соціально-психологічний профіль офіцера-лідера. ГЗ 1/3. П'ятирівнева концепція розвитку військового лідерства. ПЗ 1/4. Лідерство і мотивація. КС Презентація (захист) ад'юнктами есе: «Мій шлях до лідерства, або чому оточення має обрати мене за лідера».</p> <p>Тема 2. Лідерство і проблема. ГЗ 2/1. Проблема як можливість самовираження офіцера-лідера. ПЗ 2/2. Моделювання особливостей перебігу критичного мислення офіцера-лідера у проблемних ситуаціях. ГЗ 2/4. Лідерство і SERE-psychology.</p> <p>Тема 3. Лідерство як процес взаємодії і спілкування. ПЗ 3/1. Поведінкові типології військового лідерства. ПЗ 3/2. Управлінське рішення, яке робить військового лідера ефективним. ПЗ 3/3. Лідерство і командна робота.</p>
Інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хміляр О.Ф. Соціально-психологічний профіль офіцера-лідера. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції “Соціально-психологічний портрет військового професіонала”, 14-15 грудня 2017 р. Житомир. Військовий інститут імені С.П. Корольова. Житомир: ЖВІ, 2017. С. 32–33. 2. Критичне та позитивне мислення офіцера. Наукові записки Національного університету “Острозька академія”. Серія “Психологія”: зб. наук. пр. Острог: НаУОА, 2018. № 7. С. 72–76. 3. Хміляр О.Ф. Амбівалентні властивості офіцера-лідера. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах на шляху євроатлантичної інтеграції України”, 14-15 лютого 2019 р. К., Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського. К.: НУОУ, 2019. С. 239–240. 4. Khmiliar O., Cherevychnyi S. Uncertainty tolerance in the process of commander’s decision-making. Psychological Journal: Scientific Review. No 2. Vol. 6. Kyiv: H. S. Kostyuk Institute of Psychology of The National Academy of Educational Sciences of Ukraine, 2020. P. 75–83. 5. Хміляр О.Ф., Москальов І.В. Концепція лідерства за стандартами армій країн НАТО (Conception of leadership in accordance with the armies standards of NATO). К.: Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, 2018. 252 с. 6. Хміляр О.Ф., Осьодло В.І., Красницька О.В. Військово-психологічний практикум офіцера. К.: Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, 2017. 93 с. 7. Хміляр О.Ф. Психологія символічної регуляції дій і вчинків

	<p>особистості. К. : ТОВ «Контекст Україна», 2016. 380 с.</p> <p>8. Антоніо Менегетті. Психологія лідера. ТЕРРАВІВА ІНВЕСТ. Видня 1-е, 2018. 282 с.</p> <p>9. Кові Стівен. Спершу найважливіше! Жити, любити, вчитися, залишити слід / Кові Стівен, МерріллРоджер, МерріллРебекка. ПП «ЮНІСОФТ», 2018. 383 с.</p> <p>10. Про лідерство. 10 найкращих статей з Harvard Business Review ; Пер. з англ. О. Лобастової. К. : Вид. група КМ-БуКС, 2018. 216 с.</p>
<p>«Правила гри»</p>	<p>З боку науково-педагогічного працівника:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечення освітньо-наукових потреб і запитів ад'юнктів; – періодичні зустрічі з відомими лідерами у різних сферах діяльності (освіти, науки, політики, спорту, журналістики); – дотримання педагогічної справедливості, норм та принципів педагогічної етики, відкритість і щирість у взаємодії; – створення творчої атмосфери під час навчальних занять. <p>З боку ад'юнкта:</p> <ul style="list-style-type: none"> – готовність розвиватися і змінюватися; – ретельна підготовка до навчальних занять; – виконання творчих завдань; – доброзичливість, відкритість, щирість, змагальність, готовність до конструктивної критики; – постійне прагнення до професійного зростання, оригінальність, креативність, ініціативність; – дотримання академічної доброчесності. <p>Взаємоповага, взаємодовіра і співпраця, позитивне ставлення до взаємонавчання; академічна доброчесність, дисциплінованість, контактність і оперативність зворотного зв'язку; відкритість і прозорість, об'єктивність в оцінюванні та самооцінюванні; обов'язкове покарання за будь-які прояви академічної недоброчесності (перескладання, повторний курс)</p>
<p>Додатково</p>	<p>Детальнішу інформацію про «Психологію військового лідерства» наведено в робочій програмі навчальної дисципліни</p>